

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:

نام درس: ادبیات فارسی زمان امتحان: ۷۵ دقیقه

رشته:

نام دبیر:

تاریخ امتحان:

پایه: دهم

تعداد صفحه: ۴

تعداد سوال: ۲۳

نوبت دوم

نمره دانش آموز:

نمره تجدید نظر:

قلمرو زبانی ۷ نمره

۱- معنی کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده بنویسید ۱/۵ نمره

الف (که شوخ از خود بازکنیم

ب (کاو چو خود پنداشت صاحب دلق را.

ج (در باره بگشاد گرد آفرید

د (زمین آهنین شد، سپهر آبنوس

ه (و از آن دهان که هُرای شیر می خروشید

و (و معلم مشوش بود

۲- در ترکیب ها و گروه های زیر شش غلط املایی وجود دارد درست آن ها را بنویسید. (۱/۵ نمره)

بهر خروشنده - آرام یا متلاطم - خاست خدا - در مقابله ی لعیمی - فرعون تخیل - زاعر نامدار - شوق پرواز - قریب نوازی -
الماس پیکان - عنان و صنان - کار آزموده -

() () () () () () () ()

۳- در مصراع « هدیه ها می داد هر درویش را » نقش دستوری « هر » و نقش دستوری « درویش » بنویسید ۰/۵

۴- پسوند «وش» در «خواجه وش» و پسوند «چی» «بولدوزچی» به چه می باشند؟ ۰/۵ وش چی.....

۵ در بیت « تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی / جداسازی ای خصم سراز تن من » نقش دستوری کلمه مشخص شده را بنویسید. ۰/۵

نقش دستوری « م »

۶- با توجه به بیت « هم اکنون تو را، ای نبرده سوار / پیاده بیاموزمت کارزار » به پرسش های زیر پاسخ بدهید.

الف: در بیت بالا جهش ضمیر را بیابید. ۰/۵

ب: نقش دستوری « پیاده » چیست؟ ۰/۵

۷- در بیت «بر آشفته سهراب و شد چون پلنگ / چو بد خواه او چارگر بُد به جنگ» با توجه به پرسش ها، درست و نادرست آن را در مقابل مشخص نمایید.

- الف: کلمه ی «بُد» اسم می باشد. ۰/۲۵ درست ☐ نادرست ☐
- ب: نقش دستوری «جنگ» متمم است. ۰/۲۵ درست ☐ نادرست ☐
- ج: «بُد خواه» یک واژه ی «مركب» است. ۰/۲۵ درست ☐ نادرست ☐

۸- ساختمان واژگان زیر را از نظر (وندی ، ساده ، وندی مركب) بررسی کنید. ۰/۷۵

الف: مهر ورزان ب: نبرد ج: نیاکان

قلمرو ادبی ۳ نمره

۹- در عبارت «در بدایت، بند وچاه بود، در نهایت، تخت و گاه بود.» آرایه ی سجع رامشخص نمایید؟ ۰/۵

۱۰- در قسمت خط کشیده شده ی بیت «دیده ی آتشین من برگش / آتشم را بگش به آبی خوش» چه آرایه ی ادبی وجود دارد؟ ۰/۵

۱۱- قسمت مشخص شده ی مصراع «کافتاب نعمتم شد زیر میغ» چه آرایه ی ادبی وجود دارد؟ ۰/۵

۱۲- با توجه به ابیات زیر آرایه های ادبی (کنایه و متناقض نما) را مشخص نمایید و بنویسید. (۱)

الف) پیاده ندیدی که جنگ آورد سر سرکشان ، زیر سنگ آورد؟

ب) من ایرانیم آرمانم شهادت تجلی هستی است جان کندن من

۱۳- در بیت «همه تیغ و ساعد ز خون بود، لعل / خروشان دل خاک، در زیر نعل» آرایه ی ادبی جناس را بیابید و بنویسید؟ ۰/۵

۱۴- با توجه به بیت زیر دو بیت بعدی را بنویسید (۲نمره)

چوهنگامه ی آزمون تازه شد دگر باره ایران، پر آوازه شد

.....

.....

قلمرو فکری ۸نمره

۱۵- اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید (۴نمره)

۱- هم فرقت بود هم وصلت (۰/۲۵)

۲- هر چند کلام از تو وزن می گیرد (۰/۵)

۳- کارش نگار نقشه ی قالی بود و در آن دستی نازک داشت. (۰/۵)

۴- گل به همه رنگ و برازندگی می کند از پرتو من زندگی (۰/۵)

۵- به آورد با او بسنده نبود بیچید از روی و برگاشت زود (۱)

۶- یکی تیر الماس پیکان، چو آب نهاده بر او، چار پَر عقاب (۰/۵)

۷- چون بر رقعہ ی من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست (۰/۷۵)

درک مطلب (۴نمره)

۱۶- با دقت در نثر زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ ۰/۵

اگر درها را به رویش نبسته بودند، شاید وضع جور دیگری بود.

۱۷- مولوی در بیت «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی شاید داد دست» آدمی را از چه چیز بر حذر می دارد؟ ۰/۵

۱۸- مثل «از کوزه همان برون تراود که در اوست.» با کدام بیت مناسبت دارد؟ ۰/۵

الف: در تنش جُست و یافت آن دو گهر تعبیه کرده در میان کمر

ب: گفت اگر خیر است خیر اندیش تو شری جز شرّت نیاید پیش

۱۹- در سروده ی «ای سرور باران ها و فصل ها» مقصود از واژه ی مشخص شده چیست؟ ۵/۰

۲۰- آثاری که بایهره گیری از عنصر روایت، شخصیت، لحن، زمان، مکان و زاویه دید و... پدید می آیند چه نوع ادبیاتی نامیده می شود؟ ۵/۰

۲۱- با توجه به بیت «ز آزار گرد آفرید و هجیر / پر از درد بودند، برنا و پیر» دلیل دردمندی ساکنان دژ چه بود؟ ۵/۰

۲۲- در نبرد رستم و اشکبوس چرا رستم از رهام برآشفت؟ ۵/۰

۲۳- با توجه به بیت «تو مرا کشتی و خدای نکشت / مقبل آن کز خدای گیرد پشت» خیر چه چیزی را باعث سعادت می دانست؟ ۵/۰

«پیروز و سربلند باشید»